

Parijs

Linda Polman

Donald Trump had misschien niet eens een extra duwtje nodig om het Klimaatakkoord van Parijs te verlaten, maar hij kreeg het toch van de nieuwe Franse president Macron. Tijdens de laatste NAVO-top in Brussel troffen de twee politieke titansen elkaar in een ware *handshake showdown*. De *Washington Post* beschreef bloemrijk hoe Macron en Trump ‘elkaars handen in ijzere greep omvat hielden, de kaken opeengeklemd, de gezichten verbeterden.’

Macron vertelde de krant *Journal du Dimanche* later dat de handdruk ‘niet onschuldig’ was geweest. ‘Het was een moment van waarheid,’ zei hij. Namens de wereld had hij Trump willen laten zien dat ‘we geen concessies doen, ook geen symbolische.’

Trump had bedreigd dat hij het Parijse klimaatakkoord in de prullenbak zou gooien, tenzij er over gunstiger voorwaarden voor het Amerikaanse bedrijfsleven te praten viel. De Amerikaanse president heeft toch al zijn vraagtekens bij klimaatverandering en suggereerde per tweet al dat het ‘concept van klimaatverandering’ een complot is van de Chinezen om Amerikaanse producenten van de markt te concurreren.

Trump's eigen Pentagon waarschuwt al minstens tien jaar dat klimaatverandering een steeds grotere bedreiging van de internationale stabiliteit is, maar ook van de Amerikaanse militaire infrastructuur. De marinebasis Norfolk overstroomt nu al tien keer per jaar. Dan verdwijnen toegangswegen tot het hoofdkwartier van de Atlantische Vloot en komen schepen zonder elektriciteit te zitten. Sinds de Eerste Wereldoorlog, toen de basis werd gebouwd, is het zeeniveau bij Norfolk 35 centimeter gestegen.

Het Amerikaanse ministerie van Defensie beheert 128 militaire bases met een waarde van 850 miljard dollar. De Amerikaanse Rekenkamer onderzocht hoeveel schade er nu al is. Langs de kust van Alaska brokkelen landingsbanen en zeekeringen af. In het westen van de VS veroorzaakt droogte grote natuurbranden die militaire installaties bedreigen. In Californië viel

onlangs in tachtig minuten tijd een hoeveelheid regen die anders in een heel jaar valt. De schade aan één luchtmachtbasis was al 65 miljoen dollar.

Of klimaatverandering überhaupt bestaat is voor militairen wereldwijd allang geen discussie meer. Overal ter wereld luiden alarmbellen. In december 2016 bevestigde Commandant der Strijdkrachten Tom Middendorp dat klimaatverandering leidt tot conflicten en oorlogen, tot grote vluchtelingenstromen en dat extremisme erdoor wordt gevoed. Ook de situatie in Syrië is volgens hem het gevolg van veranderend klimaat. Boeren verhuisden naar de stad en miljoenen mensen moesten in armoede leven. Jonge mensen zonder toekomst sloten zich aan bij extremistische groeperingen als IS.

De tijd is voorbij dat klimaatverandering een hobby was voor boomknuffelaars. ‘Dat ik hier vandaag in uniform dit vertel, zegt al genoeg,’ zei Middendorp. ‘Het is nu al aan de gang, we kunnen de tekenen niet meer negeren.’ Ook militairen moeten groen gaan denken.

Ook buiten de militaire wereld zijn er maar weinigen die kunnen bedenken wat de VS ermee opschiet, maar president Trump stapte toch uit ‘Parijs’. Zijn motivatie: ‘Ik ben gekozen om de ingezetenen van Pittsburgh te vertegenwoordigen, niet Parijs.’ Feitelijk had 80 procent van Pittsburgh voor Hillary Clinton gekozen, maar daar gaat nu even niet om. Mijn punt is dat president Trump de indruk wekte dat hij denkt dat het klimaatakkoord er kwam om Parijs te plezieren en niet zozeer de wereldvrede.

Zijn *handshake showdown* met Macron was niet zijn eerste. Eerder trok hij vice-president Pence zijn arm zowat uit de kom en duwde hij de premier van Montenegro bij het maken van een foto succesvol opzij om plaats te maken voor zichzelf. Maar in het handdruk-duel tijdens de NAVO-top waren het de knokkels van Trump die wit wegtrrokken en niet die van de jonge, viriele Parijzenaar Macron. President Trump verliet het klimaatakkoord om Macron te straffen, ik kan het niet anders zien. ■